



‘Nog 6200 ansichtkaarten te gaan’



Dirk Swierstra heeft zo'n 6500 ansichtkaarten van Leeuwarden en omgeving. Hij is ze allemaal aan het scannen. „Als ik diep in mijn hart kijk, denk ik niet dat ik dit in mijn leven afkrijg.”

ASING WALTHAUS

Het scannen van een foto of een ansichtkaart kost Dirk Swierstra (64) een minuut of tien. De foto in de scanner leggen en het apparaat zijn werk laten doen, dat is de moeite niet. Maar er moet ook informatie bij – anders is al het werk eigenlijk voor niets. Want hij weet zelf wel wat er op de talloze foto's staat die hij heeft, maar daar heeft aan ander niets als het niet ergens is vastgelegd.

„Ik heb nu driehonderd ansichtkaarten gescand”, zegt hij, terwijl hij peinzend naar de wand staart in zijn huiskamer die voor een fors deel gevuld is met mappen met ansichtkaarten. Of hij in een bibliotheekopslag woont. Allemaal afbeeldingen van Leeuwarden, Huizum en Snakkerburen: bezienswaardigheden, monumenten, straten. „Dus heb ik nog zo'n 6200 te gaan.”

Hij trekt er een paar uit de mappes, om een voorbeeld te geven. Zo zijn er verschillende ansichtkaarten van koningin Wilhelmina, op bezoek in Leeuwarden. Nu zou zo iets als foto in de krant staan, meer dan een eeuw geleden werden er kaarten van gemaakt. Ze werden zelfs bewerkt, laat hij zien met twee kaarten van hetzelfde moment. Op het ene staat er een toeschouwer in beeld, op de an-



dere is die weggepoetst.

Truks waren er wel meer. Een mannetje met een bakkerskar duikt op verschillende plekken op. Er zijn oude stadsgezichten waar een vliegtuig overvliegt, dat er ingeplakt is. „Je ziet het duidelijk”, zegt Swierstra. „Er vliegt een vliegtuig of zeppelein over en niemand op straat kijkt naar boven.” Ansichtkaartenverzamelaars noemen zulke kaarten *fake flyers*. „Er wordt wat afgeknoeid met kaarten hoor.”

Naast de enorme verzameling kaarten heeft Swierstra ook foto's en knipsels. Bovendien groeit de verzameling elke dag. „De Oldehove en de Prinsentuin, die neem ik al niet

meer mee. Daar zijn er honderden van.” Op de tafel ligt het duimdikke stapeltje kaarten dat er de laatste twee maanden bij is gekomen. Moeten nog ingeboekt en gescand worden. We zitten aan de tafel, op de stoelen in de voorkamer liggen boeken. „Ik ben aan het opruimen”, zegt hij verontschuldigend.

Swierstra is een Leeuwarder („maar ik ben niet getrouwd met de Oldehove”). Hij werd geboren in het huis aan de Rembrandtstraat waar hij woont. Een jaar of 35 begon het allemaal, toen Swierstra zijn eerste fototoestel kreeg, denkt hij. Of misschien begon het die keer dat hij een stapel kaarten kocht op een ruil-

beurs in de Frieslandhal en hij afbeeldingen van stad ging sparen.

Overdag doet hij vrijwilligerswerk op het Historisch Centrum Leeuwarden, waar hij ook al zit te scannen. De verzameling foto's van stadsfotograaf Paul Janssen, die ook voor de Leeuwarder Courant heeft gewerkt. „Ik word er soms helemaal tureluurs van”, zegt hij. Daarom heeft hij er thuis wel eens minder zin in. Daar komt hij, schat hij in, op een stuk of tachtig per week.

Wanneer is hij klaar? „Ik denk wel eens, had ik het maar klaar. Er komt ook altijd van alles tussen, daarom gaat het nooit zo snel als ik zou willen. En als ik diep in mijn hart kijk, denk ik niet dat ik dit in mijn leven afkrijg. Ik denk dat iemand het na mijn dood moet afmaken.” Na zijn dood gaat de hele boel naar het Historisch Centrum Leeuwarden. „En dan is het mooi als het zoveel mogelijk digitaal is, anders moet een ander dat allemaal doen.”

Compleet wordt zo'n verzameling nooit, weet hij. „Daarvoor moet je weten wat er allemaal is, en dat weet geen mens.” Een kaart heeft hij in elk geval niet, terwijl hij zeker weet dat ze er moeten zijn: die waar zijn eigen Rembrandtstraat op staat. „Die bestaat”, zegt hij. Hij kan zich zelfs herinneren dat de fotograaf door de straat ging. „Maar die kaart heb ik nog nooit in handen gehad.”